

Hétfői Friss Újság

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

ADRIA

fest, tisztít, mos
Üzem és főüzlet: Calea Traian 14
Felvételi helyek:
Str. Stefan cel Mare 34 szám
alatt a Gubaszin mellett
Paládi ügynökségi irodában
Str. Crisan 4. (Bépalotával
szemben.)

Az adós-morál

teljesen megkerült. A világ-háború elszámolatlan hagyatékának talán legveszedelmesebb következménye az a „pusztító utálatosság”, amivel az emberi erkölcsöt és benne az adós-morált megmértelyezte. A nyakló nélkül fölvetett hadi hiteleknek az egész világot beárnyékoló hegytömege előtt a régi közmondás hogy: „adós, fizess!” — teljesen viszájára fordult és inkább az olyan bölcsekedés lett kelen-dő, hogy: „a kölcsön csak addig az adós baja, míg megkapja a pénzt, azontul hadd fájjon a hitelező feje miatta!”... A köztisztviseltben megőszült államok színe-java egymásután jelentette be, hogy nem tudnak fizetni. Szemmel — láthatóan utban vagyunk a háborús adósságok teljes törlesztéhez. Adósfizetés gőze azonban nem állott meg a kormányok kapuinál, hanem kiszivárgott a mindennapi életbe is. A szabadesés törvénye — ugylátszik — az erkölcsi világban is megdönthetetlen valóság és nem vagyunk megsz-e attól az időtől, mikor a készfizető adós olyan ritka lesz, mint a fehér holló, sőt nem lehetetlen, hogy annyira kipusz-tul, mint az európai bölény. Ennek folytán érthető, hogy a hitelélet világszerte megbé-nult, mert annak nélkülözhe-tetlen feltétele; a bizalom, a gazdasági élethől tökéletesen elpárolgott és halottaiból sem-miféle mesterkedéssel nem le-het föltámasztani!...

Bernard Shaw :

Ujzeland intelligens or-szág, mert ott olvassák műveimet.

(Satumare, jun. 30.) Az utó-bi időkben ismét sok szó esik a provinciális irodalomról 's annak támogatásáról. Az egyet-len helyes és igazi irodalom-politika jó alkotások számára olvasókat keresni és találni. Hogy mi a jó irodalmi alkotás, persze nagyon nehéz eldönteni, mert nincs olyan mérő rud, vagy súly, amellyel egy iro-dalmi mű, vagy vers, vagy pró-za jóságát objektív módon el lehetne dönteni. Az irodalom-történet följegyzí, hogy kiváló írók és esztéták milyen súlyo-san tévedtek egy — egy kor-társuk irodalmi alkotásainak a megítélésénél. Nem is éppen újítónak kellett lenniök azok-nak, akikkel szemben írótlársa-ik egykoru kritikája lesújtóan nyilatkozott meg. Kazinci Fe-renc Csokonai Vitéz Mihály ver-seit röviden szennynnek és fer-telemnek nevezte. Toldi Ferenc azt írta, hogy Petőfi költészete leginkább bizonyítja azt, hogy Wörösmarty után a magyar köl-tészetben hanyatlás állott be. Greguss Ágost, aki nagyképtű-volt ugyan, de jó esztetikuskak tartották, így gunyolta a már halott Petőfit: „Miközbe olvas-gattam vala, minden hajam szá-la égnek meredt vala.” — Egy 1853-ban megjelent iskolai tan-könyv így emlékezik meg A-rany Jánosról: Írók még Sá-rossy Gyula és Arany János. — Szabolcska Mihály, hogy na-

gyot ugorjunk és írjunk az iro-dalom történetben, azt írta Ady-ról: micsoda megrontó, felemás érzések, idegen, bárgyu, nyava-lyás haláléneklések. — Igaz, hogy Ady sem írt különben Sza-bolcska Mihályról, akit költőcs-ke Mihálynak nevezett. Hogy Adyról Rákosi Jenőnek, Gár-donyi Gázának és más kortár-sainak milyen véleménye volt, ezt nem is kell emlitenünk. Majdnem mindenki tudja. — Az írók és a költői művek megítélésénél minden bíráló tévedhet. Tény azonban, hogy ezzel a lehetőséggel sokkal na-gyobb mértékben élnek vissza, mint amennyire a tévedés le-hetséges. Ném mindenki Petőfi és Ady, akinek költői kísérle-tezéseit a szerkesztő, vagy bi-ráló kedvezően ítéli meg és e-lőfordulhat az az eshetőség is hogy azért mondanak egy verset rossznak, mert az tényleg rossz. Akármennyire nem lehet biztos mértéket megállapítani egy köl-tői mű jóságára, vagy silány-ságára, mégis kell valamelyes bírálatnak lenni. A legfőbb bi-ró ebben a tekintetben az ol-vasó 's akármennyire excentri-kus is Bernard Shawnak az a mondása, amelyet cikkünk élén idéztünk, van benne valami i-gazság, intelligens az, aki olvas és az intelligens olvasó ítélete lesujt, vagy fölemel, ami többet jelent, mint az utókor bármi-lyen ítélete is.

Egy új módszer a mátkaságra.

(Satumare, jul. 1.) Biztosan akad majd olyan oknyomozó történetíró, aki a házasság for-máit a leánykérés, a párkeresés külsőségeit meg fogja írni on-nan kezdve, ahol még egyse-

rű volt párt találni, lévén ak-kor az egész világban csak egy férfi és egy nő: Ádám és Éva (Bocsánat az udvariatságért, de előbb volt férfi, mint nő!) Ennek a leendő, esetleg már

Vajjon

minek Satu-mare váro-sának az ön-tőzőautó, ha

azt még a legnagyobb kánikulában is raktáron hevertetik?...

Vajjon: kinek a hibája az, hogy a városi vízművek előrelátható fej-lődésének dacára a vízvezetéki fő-csöveket nem mindjárt megfelelő méretű csövekkel szerelték fel, úgy hogy most e miatt újabb öt milliós kiadása lesz a városnak?...

Vajjon: Grosz Dávid és a csa-logány, miért csodálkoznak egymás dalán?...

meglevő tudós urnak akarunk egy érdekes adatot szolgáltatni munkájához.

A napokban egy satumarei kereskedő mosolygó titokzatos-sággal azt kérdezte tőlünk, nem tudnának-e valami jó gazdag lányt, aki szeretne férjhez men-ni. Meglepett bennünket ez a kér-dés tudva, hogy az illető csalá-dos ember és még a rokonsá-gában sincs olyan ifju ember, aki Hymen rózsaláncait szán-dékoznék magára venni, azért megkérdeztük milyen célból kérdezte tőlünk ezt a furcsasá-got, amire a válasz helyett egy gyönyörű cégnyomásos levelet nyomott a markunkba és azt mondta olvassuk el, mindent meg fogunk érteni. Egyelőre nem értettünk semmit, csak a cég alapítási évét 1885-öt láttuk a papíron, majd nekikezdünk a csehszlovákiai német levél olvasásának, amelynek tartalma hű fordításban ez volt:

Az étkezés gondját

könnyen megoldja a

Viktóriában

Complete reggelikává, vagy
tea 20. — lei
Egy szelet vaj 3. — „
Ebéd, vagy vacsora menü 30. „
Ezenkívül megkapja összes
lapjait, legjobb italokat.
Esténként cigányzene
muzsikál.

Igen tisztelt Urunk!

Bátorkodunk a következő ügynben bizalmasan, diszkrétan és kötelesség nélkül fordulni önhez.

Igazgató urunk meg szeretne nőszülni és ezen a téren első-sorban Satumarerá gondolt, miután ez legközelebb esik hozzá. Főnök urunk a negyvenes évek elején jár, katolikus vallású, de ami őt személyesen illeti, nála a vallás nem játszik szerepet. Ő tulajdonosa közel 50 éve fennálló cégünknek, továbbá gazdája egy modern 7 szobás villának és egy szép, jól gondozott kertnek. Személyét illetően mértéken túl szolid uriember, minden tekintetben korrekt, világót járt, de túl egyedül és visszavonultan él ahhoz, hogy személyes ismeretéseket köthessen.

Ennélfogva igazgató urunk egy olyan németül beszélő és nagyobb hozománnyal rendelkező kisasszonnyal, vagy urhölgygel szeretne megismerkedni, akinek oldalán szép, nyugodt és harmonikus életet élhetne le.

Nagyon hálásak leszünk Önnek, ha ebben az értelemben

tanácsával, ugyancsak tettel is támogat bennünket.

Kérjük fogadja szíveségeért már előre is lekötözött köszönetünket. Várjuk szíves válaszát és kiváló tisztelettel köszöntjük.

(Cégbélyegző)

az igazgató helyett:
olvashatatlan aláírás.

Eddig a levél, amely ugye, nagyon eredeti és újszerű. Az illető kereskedő nem tud senkit, aki a fentemlített összes jótulajdonosságokkal rendelkezne és így a levelet a maga részéről tárgytalannak tekinti.

Szóval, satumarei hölgyeink, akik ezen a nem sablonos módon óhajlanak mátkaságra, negyvenes igazgatóra, kis villára és egyebekre szert tenni, ne sajnálják kereskedő ismerőseiket megkérdezni, nem kaptak-e azok is ilyen levelet és így meg tudhatják esetleg a címet is, amit mi nem akarunk elárulni, már azért sem, mert nem tartunk igényt házasságközvetítési díj címén a hozomány bizonyos százalékára, de meg mit törődünk mi idegen emberek dolgával, köszönet úgy sem lenne benne.

gondolt arra, hogy a nyomorúságos élet siralom lázában az

elitelt a kivégzés előtt az utolsó kívánságát, adta elő.

Üzenet egy anyához

— akinek a lánya színésznő akar lenni —

(Satu-Mare, jun 30) Mi adjunk felvilágosítást önnek nagyságos asszonyunk afelől, hogy fölengedheti-e leányát a színpadra, Hogy tárjuk föl ön előtt a veszedelmeket, amelyek ellen a kis művésznőnek védekezni kell. Adjunk fegyvert és érveket az ön kezébe — kéri ön, — hogy ki tudja verni leánya fejéből ezeket a hóbortos álmokat, a melyek feltartóztathatatlannul sodorják a művészet felé. Azt mondja ön, hogy leányát megmértelyezték a nagy frázisok, hisz a szavakban, a költségekben, a hivatásban és sejtelve sincs arról, hogy a színiskolában, görösködésen, statisztáláson és az igazgatói irodákon át hova, mibe rohan bele. Ha egy izzó fiatal fej előtt fel lehetne tárni a való világot, akkor talán soha senki nem követne el zseniális ostobaságot. Mindenkit le lehet beszélni, vagy föl lehet bízni, hogy tegye, vagy ne tegye ezt, vagy azt és a befolyásolás után ki nem apadó forrás nyílik annak a szívében, akit valamire rávettek, vagy valamiről lebeszéltek. Mi lett volna ha... ez a mondat tér vissza mindig az illető szívébe, ez izgatja, ez rabolja el a józandvét, ez szegi szárnyát, mert mindig azon görnyödik, hogy ha nem hallgat másra, hanem a saját feje után indul, akkor ki tudja milyen boldogság éri. Ezért kockázatos feladat utjába állani valakinek és más irányba terelni.

Az ellenben nagyon érdekes, hogy ön megrója őt azért, mert hisz a nagy frázisokban. S hogy ezek megmértelyezték. Ön nem hisz a nagy frázisokban... Biztos ez. S mi mindannyian nem hiszünk-e a nagy lendületekben, szavakban, költségekben, prédikátorokban, politikában pénzben és más hasonló erőiben. Nem jött rá még, hogy valamennyien megmértelyezettek vagyunk, ki milyen mértékben és ki-ki saját külön mérgével megverve. El se lehet képzelni másképpen ezt a hires életet, mint úgy, hogy valami vonzerő mindig egyensúlyban tart bennünket a föld és az ég között. Megszégyenült és sirva kellené letakarodni a szószékről minden embernek, ha már nem tudna belekapaszkodni abba a spárgavégbe, mely hitvány kis sárkányát föleresztette az égbe. Aki már emlegetni se tudja, aki már szájára — legalább a szájára — se tudja venni a hivatás emlegetését. Nézzen szét a botorkáló koldusok közt,

akik kopottságuk és rongyaik közepette is ragaszkodnak ahhoz a hithez, hogy a mellettük elcsúszott emberek jók és adni fognak nekik. Gondoljon az ön otthoni megpróbáltatásaira, az anyagi és erkölcsi világ ezer tördőfésére, a házimunka monoton gyilkolására, a sok pletykára, áskálódásra és a millió bajra. Azt hiszi ön asszonyom, hogy pergőtűzben csak azért tud ön sokszor mosolyogni, állandóan dolgozni, kitartani és vigasztalni, mert mást úgy se tehet és mert ezt a mosolyt erőszakolni tudja. Lehet. Azonban, hogy ön is hisz szerény hivatásában s hogy ez a hivatás deríti föl az ön arcát s ezen keresztül a környezet vonásait, az bizonyos.

Szebb hivatás is van egy leány számára, mint a színpad, de hány tűzön kell elégni, hány-szor kell összetörni és hány-szor kell tudni felemelkedni, hogy az ember csak közelébe is juthasson, minden elcsábító foglalkozásnak. A színház talán lepkomiszabb hohéra az álmoknak, borzalmas hogy mi mindent vagdos le a szárnyakból és hogy hány-szor tapossa meg elvakult imádjait, azok a roncok, akiket ön a kórusban lát valamikor mind széles szárny-csapásokkal repültek a lámpák elé és kikötöttek egy félmondatos szerepnel, vagy tömeg-táncnál. Ha minden kórlista megírná naplóját, míg az álmok csúcsáról a kórusba zuhan, még akkor se fogyna ki a követők hadserege, mert mindenki hisz egy darabig a maga nagyságában és jövőjében.

Kívánnuk önnek hogy győzőn leányával szemben és növelje nagyra benne azt a hivatást amelyet ön szánt neki. Ez se lehetetlen s egy anya erre is képes.

— Egy kilenc éves kőlyök-vámpír hajmeresztő vámpírvértett. A lengyel főváros közelében letartóztattak egy 9 éves vámpírt aki a gyilkosságok egész sorozatát követte el. A lengyel sajtó nagy leplezéseket hoz az ügyről, amelyek óriási szenzáció erejével hatnak. A kilenc esztendőes Tocinsky Kázmér három — négy éves kislányokat kicsalt a mezőre, ott megtámadta őket, zsebkésével áldozatait leszúrta és vérüket kiszívta. Letartóztatása alkalmával a kőlyökgyilkos a rendőrökkel szemben ellenállást fejtett ki és zsebkésével két rendőrt megsebesített. A fogásban most külön orvosi bizottság vizsgálja meg elmeállapotát.

Akik kilépnek az életből.

(Satumare jul. 1.) Talán még sohasem volt az ember élete annyira reménytelenül kimért, mint manapság. Bezárulnak körülöttünk a körök, egymásba futnak az utak és a lehetőségek parányian szűk területén a napot elfedő vigasztalan, kopár, magas falak között tengődnek emberek, akik nem tudnak továbbjutni. Körül határolt életük elvezette őket egy foglalkozáshoz, abban a szakudáshoz, a haramia-idők pedig elrabolták előlük a munkát, az érvényesülést, a továbbjutás lehetőségét. Bezárulnak a kapuk, nincs kivezetőút s a nyomorúság labirintusában tántorogva és tépelődve csak tulajdon sarkuk nyomába léphetnek. Ó hány-szor támad föl az ilyen inségeskedő és a nélkülözés feketeségébe zuhan emberben a vágy kilépni az életből. Legalább egy napra, néhány órára megszerezni a látszatát annak, hogy másként is lehet élni, gondatlanabban, lakályosabban, szépen. Mennyi elképzelés fonódik a gondolat köré.

Alapítattott: 1894 évben.

Julia Weisz Gyula

finom gyapjuposító nagyruházában úgy mint 40 évvel ezelőtt, az üzlet alapításakor, — kőszépén most is a leg-szigorúbb szabott árak mellett és bizalommal vásárolhat. Időt takarít meg és nincs kitéve visszaéléseknek.

ha egyszer lépteimet nem a szükség irányítaná...

A valóságtól való menekülésnek egyik formája az álmodozás, amikor emberek magukra erőszakolják egy más világnak az elképzelését, jobb életkörülmények jelenlétének hitét és képzeletük vetítődésére rápergetik a forró képeket.

Látjuk önmagukat jóruhásan szép lakásban, az élet megszereshető örömei között, boldogan mozogni nevetni — élni. A keleti meséknek mindig viszatérő fordulata a bűvös varázsigé, a székam nyílj meg, ami után élénk röptül a tömött aranyzsák megterül az asztal, mienk lesz a legszebb leány. A repülő varázserejű szőnyeg, a bűvös köpeny, a csodatevő csizma mind mind foszlányai annak az emberi erőfeszítésnek, amely szét akarja repeszteni a köréje kovácsolódott és megfagyott életkereteket. Egy magántiszviselő egyik este betért az egyik kávéházba és az étlap jobb fogásait tállattatta föl. Az inyenfalatokra bor következtet és a záróóra idejében, amikor udvariasan prezentálták neki a számlát, uri fölénytel intett egyet a főpincérnek. Csak lehörpintem ez a kortyot. Aztán kiment a mellékhelyiségbe és revolverével öngyilkosságot akart elkövetni. Az utolsó pillanatban csavarták ki kezéből a fegyvert. A kávéházban talán senki sem

HIREK

Pongrácz Lajos emlékére

Elmentél egy szebb hazába,
Hol nincs semmi bánat,
Aldó szavunk, hű imánk
Szálljanak utánad...
Amíg éltél, itt e földön
Sokszor fölkerestünk,
Derűs lelked, jó szivedért
Mindnyájan szerettünk...
Kötelességnek éltél,
Mint ember, mint polgár,
A vendéglős iparágnak
Egyik disze voltál!...

Isten veled!... Legyél boldog —
Mindörökre oda-át...
Nyissa meg előtted az Ur,
Mennyei birodalmát!...

Irta Alexy Gusztáv

— **Nagy tüntetés Newyorkban a német áruk bojkottja ellen.** Newyorkból jelentik: Pénteken hatalmas tiltakozó gyűlést tartottak Newyorkban a német áruk ellen megindult bojkott letörése céljából.

A gyűlésen heves szónoklatok hangzottak el és a jelen volt tömeg zajosan követelte, hogy szüntessék meg a bojkottot, amelyet eddig ugyan csak részben hajtottak végre Németország ellen, de amelyet bizonyos szempontokból már így is sérelmesnek tartanak. A gyűlés végeztével huszonezer ember hitlerista köszöntéssel, karfelmeléssel tett esküt arra, hogy minden erejével a német bojkott leküzdésére fog törekedni. Utána a gyűlés menetté alakulva járta be az utcákat.

— **Önnök gyermeke lesz** legszebb a korzón, ha „DAC” gyermekkocsit vesz. Egyedárusítási hely Hermannál. Telefon: 251.

— **Kedélyes pénzhamisítók.** A schweizi nemzeti bank nemrégiben hírlapok útján figyelmeztette a közönséget, hogy hamis frankbankjegyek vannak forgalomban, pontosan leírván, hogy a hamisítványok miről ismerhetők fel. Erre a minap Genuából kedélyes levelet kapott a pénzhamisítótól, kik ezt írják: Hálásan köszönjük az igazgatóságnak a munkánkban való segítséget. Nagyon kedves volt önöktől, hogy felhívták figyelmünket a bankjegyeinken roccszul sikerült S betűre. Azonnal intézkedtünk, hogy klicsénken ez a hiba kiigazíttassék és ezentul kifogástalan árut szállítunk közönségünknek. Kiváló tisztelettel a bankjegyhamisítók.

— **Szalmából készült barna csomagolópapírt is állít már elő a careii Papirgyár.** A careii papirgyár megkezdte a szalmából készült barna csomagolópapír gyártását és forgalombahozatalát. A piac igen kedvezően fogadta az új készítményt. Szalmából csomagoló papírt eddig Romániában nem gyártottak és ennek előállítását először a careii papirgyár kezdte meg.

— **Harminchat óras utas után** megérkeznek skótlához a vendégek. Amikor már kényelemben helyezték magukat, skót ur bevezeti őket a szalonba. Kedves közvetlenséggel intézi hozzájuk az annyira óhajtott kérdést:

— Parancsoltok egy kis frissítőt?

A kérdést követő lelkes helyeslésre skót ur az ablakhoz megy és — kinyitja.

— **Hirek a nagyvilágból:** A holland parlament nagy többséggel elfogadott egy törvényjavaslatot, amely súlyosan bünteti az antiszemita propagandát — Fierliger csehslovák követ autója az országúton ki akart kerülni egy teherautót és az árokba zuhant. A követ súlyosan megsebesült, a felesége és a sofőr sértetlen maradt. — A genfi rendőrség a Genfből Brüggebe vezető csatornában egy miniatűr tengeralattjárót talált, amely minden valószínűség szerint kokaincsempészek szolgálatában állott. — A Saarvidék zsidó lakosságát a Népszövetséghez kérvényt intézett, amelyben azt kéri, hogy azt az államot, amely véglegesen birtokba fogja venni a Saarvidéket, kötelezzék a kisebbségvédelmi intézkedések betartására. — A hamburgi tengerészeti bíróság egy gőzhajó kapitányát, aki nagy viharban tökrészegen vezette a hajóját, megfosztotta tengerészkapitányi diplomájától és eltiltotta a hajó vezetésétől — Mainz közelében egy asszonyt, aki a szomszédainak ezt mondotta: Soha se lesz már jobb, a következőképpen büntették meg: három héten keresztül naponta meg kell jelennie a polgármesteri hivatalban és a következőket kell mondania: Már jobb és még jobb lesz.

Hirdessen a „Hétfoi

Friss Ujság”-ban

— **Hannoverben** letartóztatnak egy volt kapitányt, aki tiltakozott egy kereskedőnek a plakátja ellen, amelyen ez a felírás volt: »Nincs más nemesség, csak a munka nemessége.« Hannover közelében két földbirtokost is letartóztattak, akik a felosztatott hannoveri párt érdekében folytattak agitációt.

Cserép-kályhák

Irisz gyártmányu, elsőrendű ehajmottó cserépkályhák, továbbá ehajmottó téglák és listák igen olcsón kaphatók: Str. Decebal (Satu-Mare) 87. alatt.

— **Ausztriában** a nemzeti szocialisták sorozatos bombamerényleteket követnek el. Éppen egy éve, hogy felosztatták Ausztriában ezeket az alakulatokat, amelyek most a legelszántabb erőszakkal törnek az ausztriai belső rendre. A kormány szigorú intézkedésekre szánta magát és felállította a rögtönítélő bíróságokat.

— **Hitler lapja bolondnak mondja a német császárt.** A nemzeti szocialista párt hivatalos lapja, az Angriff élelhangu kirohanást intéz Vilmos német császár ellen. A lap azt írja, hogy azokból a szélgazdák közül, amelyekkel az imperátor a külügyi hivatal aktáit kísérte, megerősítik azt, hogy az császár tragikus jelenség, aki nagy cikornyákkal igyekezett gyengíteni és elrejtetni elmebeli fogyatékoságát. A cikk azzal végződik, hogy bárcsak olyan idők jönnének, amelyek a német népet kigyógyítják a császárbá vetett, tevhírből. A támadás annál feltűnőbb, mert a császár fiai tudvalevőleg tevékeny részt vesznek a horogkereszt mozgalomban.

— **Nemsokára becserélik az új ezresbankokat is?** Hírek szerint a Nemzeti Bank igazgatósága elhatározta, hogy rövidesen becseréli az új ezrelejes bankjegyeket is. Már ki is irták a pályázatot az új modelleket, a melyet román művésszel készíttetnek s ősszel megkezdik az ezresbankok nyomását. Ezek lesznek az első ezresek, amelyeket az országban állítanak elő. A becserélés időpontját csak később állapítják meg.

— **Országunk felvette a diplomáciai összeköttetést a szovjetek hatalmas birodalmával.** Ki ne örvendene ennek, hiszen a jó szomszédi viszony a békességnek és nyugalomnak forrása s hátha még ez a jó szomszédi viszony egy 170 milliós nép barátságát is

jelenti számunkra. Ebben a fegyverkező világban igazán jól esik a szívünknek, ha valahol a béke érdekében is dolgoznak a diplomaták. Ezelőtt néhány hónappal tüzet okádtunk Oroszország felé. És ma ugyanazon Oroszországgal jól megférünk. Győzött a jobb belátás. Elvégre semmi közünk ahhoz, hogy a szomszéd hogyan rendezkedik be a saját portáján... Minden államnak sajátos belügye az államforma megválasztása.

Amíg az iparos és a kereskedő pihen, dolgozik helyettük a reklám.

— **Tudja-e már, hogy mi a valóban — Pompás? ... Kérjen a Vitoria kávéházban egy szelet fagylaltot és megtudja! ...**

— **Látványossági adó, — a strandon.** Furcsa leiratot kapott Arad városa a pénzügyminisztériumtól, amelyben megállapítják, hogy a strand szórakozóhely, tehát minden jegy után 10 százalékos látványossági adót kell fizetni. Arad város ugyan fellebbezett a határozat ellen, de egyelőre mégis kényszerítve van az adót fizetni, mert az aradi pénzügyigazgatóság a város járandóságaihoz levonja a strandra kivetett adót. Az aradi hölgyek mindenesetre büszkék lehetnek. Nyilván miattuk jött a pénzügyminisztériumnak ilyen különös ötlete.

Szerkesztői üzenetek:
Művelődésközpont nyitóléletről. Ha nagyfokú kulturális igényt támasztanak hazai lapjaink nem tudják kielégíteni, akkor járassuk a külföldi szépirodalmi lapokat, amelyek öhajtatása szerint általában elég erős papírom készülnek, úgyhogy azok minden nagyobb veszély nélkül egyuttal éppen az ön által hangoztatott egyéb kívánásait is kielégítik. De, ha — netán — ijesztő kultúrbségét még azok sem elégtének ki, úgy szórakozzon csak egész bátran duplanullás smirglipapírral és élvezze mellette Tantalus összes örömeit az emberi kor legvégső határáig, amíg csak a nyájas halál nem borít — ugylászik — hisztériás kívánságaira egészkéig, vagy szívárványszínű szemfedele... a csillagokkal...
— **Érdeklődő, Loco:** Értesüléseink szerint bizonyos körökben már komoly szó esett róla, hogy nem ártana, ha más városok mintájára a mi városunk is kibővítené hasznát hajtó vállalatának számát egy városi — temetkezési intézet létesítésével.

A „Hétfoi Friss Ujság” hirdetésait nélkül ne várjon üzleti forgalmat!

MOZI.

HETI MŰSOR :

Urania Mozgó Satu-Mare
Hétfőn fél 8, fél 10 órai kezdettel REEL EZREDES ÁRULÁSA

KEDDEN és SZERDÁN 6 és 9 órai kezdettel DUPLA MŰSOR

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap fél 6, fél 8 órai kezdettel: DZSINGISKAN KARDJA
Jön: Tom Mix és fehér lova

A hét humora

A korzón.

— Képzeld, drágám, tegnap találtam egy négylevelű lóherét.
— Szerencsét jelent. Muli, hol van
— Már nincs meg. Belettem a pénztárcámba és ma reggel tárcsától együtt elvesztett...

— Ugy-e, uram, ön nő ember?
— Nem kérem. Ez a karcolás az arcomon a borbélyom műve.

— Ugye szeretik a községben az új orvost?

— Hogyne! A páciensek a halálba mennek miatta.

A moziban.

Kohné már a harmadik bolhát fogja. Gyönyörködve nézi a mozgókony állatkákat.

— Miért nem öld meg őket? —
kérdi Kohn.

— Ugyan, Dóri, hova gondolsz, hiszen a vérem csörgedezik az ereikben...

A Dáciában

Schiffer Jeromos beszéli az ebédutáni feketekávé mellett:

Egy kiránduló iskola növendékeit fogadja a pápa is és beszédbe elegyednek a gyerekekkel.

— Na, te, — mondja egyiknek — hát mi tetszik neked legjobban itt Rómában?

— A Szent Péter templom.

— Hát neked, te másik kisfiú, mi tetszik legjobban itt Rómában?
A sixtusli kápolna.

— Hát neked? — fordult most a pápa Mórckához.

— Nekem maga tetszik a legjobban, végig ki Mórcká.

A pápát meglepi a válasz, aztán elkomolyodik és újjával megfenyegeti Mórckát, így szól:

— Du Gánef! ...

A VICTORIA kávéház

tisztelettel közli, hogy a legfinomabb fagyalt, jegeskávét kapható. 1 szelet 8 lej, jegeskávét 12, külön hab 3 lej.
Hétfőre szállítva 1 szelet 5 lej

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó egy Leu, vastagabb betűvel két lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. Legkisebb hirdetés 20 lei. Jelítség levelek címét a kiadóhivatal nem közli. Hátralékban nem levő előfizetőknek egy 10 szavas apróhirdetést havonta egyszer ingyen adunk.

ROMBÁDOL

az a nézet, hogy izléses nyomtatvány nélkül is elérhetünk üzleti sikert.

a Hirsch féle
nyomdaiműintézet

izléses és olcsó üzleti nyomtatványokban van a siker titka. Kérjen árajánlatot!

— Benedek Elek, a nagynevű meseíró nyomdokain haladó **Új Cimbor**a, a Család szövetség képes gyermeklapja, megjelenik havonta háromszor. Szerkeszti és kiadja: F. László Marcella. Erendkívül nívós és a gyermeki lélek rejtelmeibe igazán „Elek nagyapó”-i finomsággal és kedvességgel behatoló lapot kedves és igen hasznos olvasmányul adhatja minden magyarszóló gyermeke kezébe. Az „Új Cimbor” a pedagógia fontos segédeszköze. Az iskolai nevelés szerves kiegészítője. Előfizetési ára egy évre 200 lei. A Család szövetség tagjainak 170 lei. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal: Satumare. P. Bratianu 9. szám

— A „Hétfői Friss Ujság” példányoként a következő helyeken is kapható: Özv. Weiszbrunné tőzsde a törvényszék előtt, Taub tőzsde a Lucaci utcában, Fried tőzsde a Fő téren és lapunk kiadóhivatalában, M. cel Mare 59 szám alatt. Okvetlen vegye meg és olvassa el a mainál is sokkal érdekesebb és szenzációsabb jövőheti számunkat.

— **Lourdes** folyóirat XVII-ik évfolyamát melegen ajánljuk az érdeklődők szíves figyelmébe. Állandóan leghatásosabb cikkeket ismerteti **Lourdes, Limpiaș, Lisieux, Nevers** (b. Bernadette), különösen pedig **Konnersreuth** (Neumann Teréz) csodás eseményeit. — Szervező: Lourdes zárandoklatát májusra Páduába is (39 szer. megy.) Ajánlja kiadványait (Lourdesi Ajtosságok, Lourdes Naptár, Limpiaș, stb.) — Terjeszti a lourdesi vizet stb. Mutatványszámot készséggel küld **LOURDES** kiadóhivatala Sopron (Tóth-nyomda).

Minden előfizetőnk

10 kottát kap teljesen

ingyen

a timisoarai **Moravetz**

zeneműkereskedéstől, ha legutóbbi (jun. 1.-től szóló) negyedévi előfizetési nyugtáját a fenti cégnek beküldi.

A **Moravetz** cég Románia legnagyobb zeneműkereskedése, árai pedig a legolcsóbbak, jegyzéket bárkinek ingyen küld.

Hol vásároljunk?

Önnek nem kerül fáradságába's a hirdetővel és velünk szemben is kedves figyelmet tanusít, ha bevásárlásánál a „Hétfői Friss Ujság”ban megjelent hirdetésekre hivatkozik.

Id. Reiter Mór

fatelepe

Széna piac

Telefon 56

ajánlja:

Visói fenyő asztalos árukat és elsőrendű betonkutesőveket

Törmelék aranyat és régi ezüstöt

régi arany fogakat és briliánsot a legmagasabb árban beváltak

Str. Mihai Viteazul 31 szám alatt

Grosz Bernát

órás és ékszerész

Japán dömping órák

megerkeztek és bámulatosan

olcsó árban kaphatók

Parketta

legjobb minőségű saját készítményű legolcsóbb napi árban. Lerakást is vállaljuk

Visói fenyő

és mindenféle építkezési anyagok legolcsóbb beszerzési forrása

SOMESANA

Fatelepe

SATU-MARE

Royal Szálloda mellett

Telef. iroda 204 Telef. raktár 296

Prima minőségű olcsó tűzifa

Olcsó nyári konyhafa

Maramures

megyében, jóforgalmu helyen egy jól felszerelt és berendezett **PATIKÁ** **JOGGAL EGYÜTT** minden elfogadható ártért átadó. Kifutó existencia. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Satu-mare, Str. Mircea cel Mare 59
Előfizetési árak

Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 Kc
Kéziratokat nem adunk vissza.

Minden cikkért írója felel.
Főmunkatárs: Joláthy B. Zoltán

Kiadja: Hirsch M. Lajos.

Amíg az iparos és a kereskedő pihen, dolgozik helyettük a reklám.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare.